Ἡ Κύπρος καί ὁ ἀγώνας τῆς ΕΟΚΑ

Τοῦ **Κωνσταντίνου Χολέβα**

Η 1η Ἀπριλίου γιά ἄλλους λαούς μπορεῖ νά εἶναι ἡ ἡμέρα τῶν ψεμμάτων καί τῶν σκωπτικῶν πειραγμάτων. Γιά τόν Ἑλληνισμό εἶναι ἡμέρα μνήμης καί τιμῆς. Τιμοῦμε, ἤ ὀρθότερα ὀφείλουμε νά τιμοῦμε, τούς ἀγωνιστές τοῦ Κυπριακοῦ Ἔπους τοῦ 1955-59.

Ἐκείνους πού ἀγωνίσθηκαν γιά τήν Ἐλευθερία, τήν ἀξιοπρέπεια, τήν ἑλληνικότητα τῆς Κύπρου. Θυμόμαστε τά πρόσωπα, τά κείμενα, τίς ἐπιστολές ἀπό τήν φυλακή. Δοξάζουμε τό θάρρος τους. Συγκινούμαστε μέ τά νιᾶτα τους καί μέ τήν πίστη τους.

Σκύβουμε εὐλαβικά τό γόνυ μπροστά στούς τάφους τους, στά **Φυλακισμένα Μνήματα**. Ξαναδιαβάζουμε τά ἀπομνημονεύματά τους καί ἰδίως τίς ἀναμνήσεις τοῦ **παπᾶ-Σταύρου Παπαγαθαγγέλου**, τοῦ ἱερέως, ὁ ὁποῖος μύησε στόν ἀγῶνα καί ἐξομολογοῦσε πολλούς ἀγωνιστές.

Ἦταν τίμιος καί δίκαιος ὁ ἀγώνας ἐκεῖνος γιά τήν Ἕνωση τῆς Κύπρου μέ τήν Ἑλλάδα. Στόν διπλωματικό τομέα δέν εὐτύχησε νά δικαιωθεῖ πλήρως. **Ἀντί γιά τήν Ἕνωση ὁδηγηθήκαμε σέ μία κολοβωμένη Ἀνεξαρτησία.**

Στή συνέχεια ἡ διχόνοια καί ἡ τουρκική ἐπεκτατικότητα ἔφεραν τόν Ἀττίλα, τήν κατοχή, τήν

προσφυγοποίηση, τήν σύληση τῶν θρησκευτικῶν καί πολιτιστικῶν μας θησαυρῶν. Ὅμως ὁ ἀγώνας τῆς Ε.Ο.Κ.Α., τῆς **Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Κυπρίων Ἀγωνιστῶν** δέν ἦταν μάταιος. Ἄφησε ἠθικά διδάγματα.

Κληροδότησε παρακαταθῆκες στούς νεωτέρους. Σφυρηλάτησε τό πνεῦμα τοῦ Ἑλληνισμοῦ καί ἕνωσε τούς Ἕλληνες ἀνά τήν Ὑφήλιο. Δίδαξε τή συνέχεια καί τή διαχρονία τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Ὁ **Γρηγόρης Αὐξεντίου** πῆρε ὡς ψευδώνυμο τό ὄνομα τοῦ Μακεδόνος κλεφταρματολοῦ **Ζήδρου**. Ὁ στρατιωτικός ἀρχηγός τοῦ ἀγῶνα, ὁ **Γεώργιος Γρίβας**, ὀνομάσθηκε **Διγενῆς** συνδέοντας τήν Κύπρο μέ τήν Βυζαντινή Ρωμηοσύνη.

Πολλοί ἀγωνιστές διάβαζαν τήν ἱστορία τῶν ἡρώων τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος καί τοῦ 1821. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου ἀνεδείχθη ἐθναρχοῦσα καί ἡγήθηκε τοῦ ἀγῶνος, τιμῶντας ἔτσι τό αἷμα τοῦ Ἐθνομάρτυρος Ἀρχιεπισκόπου Κυπριανοῦ καί τῶν κληρικῶν πού μαρτύρησαν δίπλα του στίς 9 Ἰουλίου 1821.

Εἶχε ἑλληνορθόδοξες ρίζες ἐκεῖνος ὁ ἀγώνας. Τά ἀγόρια καί τά κορίτσια πού πρωταγωνίστησαν ἔβγαιναν ἀπό τά Κατηχητικά τῆς Ἐκκλησίας καί πίστευαν ὅτι ἡ Κύπρος δέν μπορεῖ νά ἔχει ἄλλο μέλλον παρά Ὀρθόδοξο καί ἑλληνικό.

Εἶχε ταυτοχρόνως καί οἰκουμενική, πανανθρώπινη διάσταση ὁ ἀγώνας τῆς Κύπρου. **Οἱ Ἕλληνες τῆς Κύπρου ἀγωνίσθηκαν κατά τῆς βρετανικῆς ἀποικιοκρατίας δίνοντας ἐλπίδα καί θάρρος σέ ἄλλους καταπιεσμένους λαούς.**

Χαρακτηριστικό παράδειγμα τῆς διεθνοῦς ἀπηχήσεως τοῦ ἀγῶνος ἦταν ἡ ἀρθρογραφία σπουδαίων ξένων δοανοητῶν, ὅπως ὁ Γάλλος **Ἀλμπέρ Καμύ**, πού ἔγραψε μέ συγκίνηση ὑπέρ τοῦ ἀπαγχονισθέντος **Μιχαλάκη Καραολῆ** στόν γαλλικό Τύπο.

Ὁ ἀγώνας ἐκεῖνος ἦταν ὑπερκομματικός. Στήν Ἑλλάδα νέοι ὅλων τῶν παρατάξεων διαδήλωναν στούς δρόμους. Καί ὁ ποιητής **Γιάννης Ρίτσος** ἔγραψε ὕμνο γιά τόν Γρηγόρη Αὐξεντίου, ὁ ὁποῖος στίς 3-3-1957 κάηκε ζωντανός στήν σπηλιά τοῦ Μαχαιρᾶ ἀφοῦ πολέμησε ἐναντίον ἑκατοντάδων Βρετανῶν.

Δυστυχῶς σήμερα κάποιοι θέλουν νά ἀμαυρώσουν ἤ καί νά διαγράψουν τελείως ἀπό τήν ἐθνική μνήμη αὐτόν τόν ὑπέροχο ἀγῶνα. Φαίνεται ὅτι τούς ἐνοχλεῖ κυρίως τό πνευματικό ὑπόβαθρο τοῦ 1955-59.

Δέν θέλουν νά παραδεχθοῦν ὅτι ἡ ἑλληνορθόδοξη παιδεία, ἡ Χριστιανική πίστη καί ἡ ἑλληνική ἀγωνιστικότητα ἔδωσαν τέτοια πρότυπα αὐτοθυσίας. Δέν θέλουν νά προβάλλουν ὡς πρότυπα στά ἀγόρια καί στά κορίτσια τῆς Κύπρου, τά ἑλληνόπουλα τοῦ Κυπριακοῦ Ἀγῶνος, τά ὁποῖα βάδιζαν ἀγέρωχα πρός τήν ἀγχόνη ψάλλοντας τά τροπάρια τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς καί τόν Ἐθνικό μας Ὕμνο.

Δέν μποροῦν ἤ δέν θέλουν νά παραδεχθοῦν ὅτι ἕνας τέτοιος πανεθνικός ἀγώνας μέ παγκόσμια ἀπήχηση, κατά τόν ὁποῖο λίγοι τόλμησαν νά ἀντισταθοῦν σέ πολλούς καί σιδερόφρακτους, ἔγινε μέ τό ἴδιο σύνθημα τοῦ 1821. Γιά τοῦ Χριστοῦ τήν Πίστη τήν Ἁγία καί τῆς Πατρίδος τήν Ἐλευθερία.

Φοβοῦνται οἱ ἀποδομητές τῆς Ἱστορίας ὅτι ἡ προβολή τῶν ἰδανικῶν τῆς ΕΟΚΑ θά μειώσει τό κύρος κάποιων ξεπερασμένων ἰδεολογιῶν καί κομματικῶν ἀντιλήψεων.

Δικαίωμά τους νά πιστεύουν σέ ὅποια ἰδεολογία θέλουν. Δέν ἔχουν ὅμως δικαίωμα νά στεροῦν ἀπό τά νέα παιδιά τῆς Κύπρου καί κατ' ἐπέκτασιν τῆς Ἑλλάδος, τά πρότυπα ἡρωισμοῦ πού μᾶς

προσφέρει ὁ Κυπριακός Ἀγώνας.

Ὁ Εὐαγόρας Παλληκαρίδης, ὁ ἀπαγχονισθείς 18 χρονος μαθητής καί ποιητής, παραμένει τό πρότυπο τοῦ αἰωνίου ἐφήβου τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Τέτοια πρότυπα χρειάζονται σήμερα οἱ νέοι μας στήν ταραγμένη ἐποχή πού ζοῦμε.

Ὡς Ὀρθόδοξοι Χριστιανοί καί ὡς δημοκρατικοί πολίτες ἐπιθυμοῦμε τήν εἰρηνική συνύπαρξη Ἑλληνοκυπρίων καί Τουρκοκυπρίων καί γενικότερα Ἑλλήνων καί Τούρκων. Ὅμως δέν μποροῦμε νά δεχθοῦμε τίς μονομερεῖς ὑποχωρήσεις στά θέματα Ἱστορίας καί ἐθνικῆς ταυτότητος.

Ἡ ἑλληνορθόδοξη παιδεία εἶναι ἡ μόνη ἐγγύηση γιά τήν ἐπιβίωση τοῦ Κυπριακοῦ Ἑλληνισμοῦ. Διότι ἔχει τήν δύναμη καί τήν δυνατότητα νά ὑπηρετεῖ διττό στόχο: Ὅταν ἀπειλεῖται ἡ ἐλευθερία μας ἤ παιδεία αὐτή δίδει μαθήματα ἀντιστάσεως.

Ὅταν ὅμως καλούμεθα νά ζήσουμε εἰρηνικά καί ἐάν, προσοχή στό ΕΑΝ, ἡ ἄλλη πλευρά προσέρχεται εἰλικρινά στόν διάλογο, τότε ἡ ἑλληνορθόδοξη παιδεία μᾶς ἐφοδιάζει μέ πνεῦμα καταλλαγῆς, ἀλληλοσεβασμοῦ καί δημιουργικῆς συνυπάρξεως.

Ἀπό τό 1850, ὅταν τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο ἄρχισε νά ἱδρύει μεγάλα σχολεῖα στήν Κωνσταντινούπολη, μέχρι τά Σεπτεμβριανά τοῦ 1955 πού σήμαναν τόν ξεριζωμό τῶν Ἑλλήνων τῆς Πόλης, ἡ πολυπληθής Ὁμογένεια στήν Πόλη ἔμαθε νά συνυπάρχει εἰρηνικά μέ τούς Τούρκους.

Ποιά παιδεία εἶχαν; Φυσικά τήν Ἑλληνορθοόδοξη. Μάθαιναν Ἀρχαῖα Ἑλληνικά, Ὀρθόδοξα Θρησκευτικά, Ἀρχαία Ἑλληνική Ἱστορία καὶ κάθε ἄλλη ἐπαγγελματική γνώση. Ἡ ἑλληνορθόδοξη παιδεία μπορεῖ καί σήμερα νά βοηθήσει τόν Ἑλληνισμό τῆς Κύπρου.

01.04.2020

Πηγή: Αρδην - Ρήξη